

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 05 Şubat 2019
Sayı : 552

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifim, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımızla arz ederim. 23/01/2019

Kazım ARSLAN

Denizli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	- Adalet - Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor - Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Milli Savunma
Tarih :	28 Mart 2019
Esas No:	2/1642

5431/5

4101

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİGİ
06 Şubat 2019
Numara:

TBMM
GELEN EVRAK
06 Şubat 2019
No: 426298
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

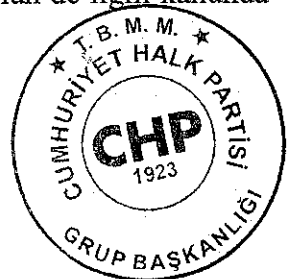
GENEL GEREKÇE

Türkiye’de gerçekleşen askeri darbelerin sonrasında birçok kurumdan kamu görevlileri gibi Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları da dönemin yasalarına dayanılarak takibata uğramış, bunlardan birçoğu “yasadışı örgütlere üye oldukları” gibi gerekçelerle görevlerinden alınmış, yargılanmış ve ağır cezalara çarptırılmıştır.

Yargılanan Türk Silahlı Kuvvetleri personelinden bir bölümü, haklarında yapılan işlemlerin yargı denetimine kapalı olması dolayısıyla yeniden hak talebinde bulunamamış; bazıları ise Askeri Yargıtay’a başvurarak haklarındaki kararı bozdurmuş ve bu duruma istinaden hak taleplerini sürdürmüştür.

Darbe dönemlerindeki mağduriyetleri giderebilmek için hazırlanan yasal düzenlemeler kapsamında: 6191 Sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetler Kanununa eklenen Geçici 32 nci madde yoluyla “yargı denetimine kapalı idari işlemler veya Yüksek Askerî Şûra kararları ile Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkî kesilenler veya vefatları hâlinde hak sahipleri” için yasanın yürürlüğe giriş tarihinden itibaren emekliliğe ilişkin sosyal hak ve ödeneklerinin yeniden tahsisi için altmış günlük süre zarfında Milli Savunma Bakanlığına başvuru hakkı tanınmıştır. Kanun maddesinde yer alan hükümler, yargı denetimine açık idari işlemleri kapsamamıştır. Bu durum, darbe dönemleri sonrasında çeşitli siyasi baskılar sonucu yargıya açık işlemleri müspet sonuçlandırılmayan personelin yaşadığı mağduriyetin devamına sebep olmaktadır. Bu nedenle, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa eklenecek yeni bir geçici madde ile yargı denetimine açık idari işlemler sonucu ilişkî kesilen personelin başvurularının yeniden gözden geçirilmesi ve haklarında yargı denetimine açık olarak yapılan idari işlemlerin Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde kurulacak bir komisyon tarafından denetlenerek tekrar incelenmesi, yurttaşların adil yargılanma hakkına dair anayasal ilkeye uyulması adına zaruridir.

Bunların yanında, yine darbe dönemlerinde muvazzaf subay ve astsubaylar ile aynı uygulamalara maruz kalan Harp Okulları, Fakülteler, Yüksekokullar ve Astsubay Hazırlama Okulları öğrencileri de statüleri gereği yeminli Türk Silahlı Kuvvetleri personeli olduklarından ve muvazzaf askerlerle aynı yasal hak ve yaptırımlara tabi olduklarından aynı kapsamda değerlendirilmeli, yeminli asker statüsündeki öğrencilere de bu hakkın tanındığını belirten sarîh bir hükmün de ilgili kanunda yer alması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile yargı denetimine kapalı idari işlemler veya Yüksek Askerî Şûra Kararları sonucu Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkisi kesilen personele tanınan hakların, askeri darbe dönemlerinde Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkisi yargı denetimine açık işlemlerle kesilen ve sonuçta emsalleriyle darbe mağduriyeti ortak paydasında birleşen askeri personele de tanınması amaçlanmaktadır.

Kanun teklifiyle, bir başka ifadeyle, darbe döneminin siyasi şartları sonucu, haklarında yürütülen ve yargı denetimine açık idari işlemleri mahkemelerde evrensel hukuk kurallarına uygun sonuçlanmayan ve bu yüzden hak kaybına uğrayan askeri personele halihazırda tanınmış olan hakların, bu defa yargı denetimine kapalı işlemler sonucu orduyla ilişkisi kesilen ya da görevinden alınan askeri personele de tanınması hedeflenmektedir.

Buna bağlı olarak, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa eklenecek yeni bir geçici maddeye göre belirlenecek geçici süre zarfında Milli Savunma Bakanlığına başvuran kişilerin, haklarındaki idari işlemlerin incelenmesine yönelik yeni bir süreç başlatılarak kaybettikleri haklarını yeniden arayabilmelerinin önü açılmaktadır.

6191 sayılı Kanunda belirtilen hüküm dolayısıyla başvuru yapamadıkları için haklarını geri kazanamayan askeri personel için, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa eklenmesi öngörülen geçici maddeyle, bahse konu askeri personele yeni bir hak arama başvurusu olanağı yaratılması hedeflenmektedir.

Bunun yanında 926 sayılı TSK Personel Kanunu, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu ve 211 sayılı TSK İç Hizmet Kanunu'na göre subaylar ve astsubaylarla aynı hükümlere tabi olan Harp Okulları, Fakülteler, Yüksekokullar ve Astsubay Hazırlama Okulları Öğrencilerinin de dâhil olduğuna dair açık bir hükmün yer alması hedeflenmektedir. Eklenecek fıkra ile bu kişiler, kendi statülerini kanıtlama adına yeni bir hukuki işlem başlatma gereği duymadan yasal haklarını arama şansına sahip olacaklardır.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 – Yürütme maddesidir.

926 SAYILI TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ PERSONEL KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir:

“GEÇİCİ MADDE 46- Bu Kanunun Geçici 32 nci maddesinde 12/03/1971 tarihinden 10/03/2011 tarihine kadar yargı denetimine kapalı idari işlemler veya Yüksek Askerî Şûra kararları ile Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisi kesilenler veya vefatları hâlinde hak sahiplerine tanınan başvuru hakkı, aynı tarihler arasında yargı denetimine açık işlemler sonucu ilişkisi kesilen kişilere de bu kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde başvurmaları halinde tanınır.

Bu maddenin 1 inci fıkrası kapsamında, yargı denetimine açık işlemler sonucu Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisi kesilenlere tanınan başvuru hakkının kapsamına 926 sayılı TSK Personel Kanunu, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu ve 211 sayılı TSK İç Hizmet Kanununa göre subaylar ve astsubaylarla aynı hükümlere tabi olan Harp Okulları, Fakülte Yüksekokulları ve Astsubay Hazırlama Okulları Öğrencileri de dâhildir.

Bu öğrencilerden 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununa tabi sigortalyken ilişkisi kesildikten sonra denkliği bulunan bir fakülte veya yüksekokuldan mezun olanlar ile ilişkisinin kesildiği tarihteki emeklilik için zorunlu asgari süreyi bu yasanın yürürlük tarihinde doldurmuş olanlar, askeri okuldan mezun olmuş sayılırlar ve emsallerine Geçici 32 nci madde ile tanınmış haklardan yararlanırlar.

İlişkisinin kesildiği tarihteki emeklilik için zorunlu asgari süreyi bu yasanın yürürlük tarihinde doldurmamış ve ilişkisi kesildikten sonra herhangi bir denkliği bulunan okula kayıt yaptırmamış olan Harp Okulları, fakülte ve yüksekokulları ile astsubay meslek yüksekokulları öğrencilerine, sınıf ve branşlarına uygun fakülte ve yüksekokullara yatay geçiş yapma hakkı tanınır. Öğrenime devam ve yatay geçiş esasları, Milli Savunma Bakanlığı, Yüksek Öğretim Kurumu ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

Millî Savunma Bakanlığı, madde kapsamındaki başvuru süresinin bitiş tarihini izleyen otuz gün içerisinde, başvuruları incelemek ve başvurulara konu olan yargı denetimine açık idari işlemlerin hukukiliğini denetlemek için bir komisyon oluşturur.”

MADDE 2 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

